

Green Deal van De Groene Poort met de Rijksoverheid

Ondergetekenden:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, ieder handelende in haar of zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, tezamen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. Een groep agrarische bedrijven, verenigd in het samenwerkingsverband De Groene Poort, vertegenwoordigd door de heer Anne Douwe van der Zee, als ondernemer en werknemer van de Groene Poort, verder te noemen: Groene Poort.

Hierna tezamen ook genoemd: Partijen;

Hebben gezamenlijk de volgende algemene zaken vastgesteld:

Het kabinet beoogt een Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.

1. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van onze economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
2. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
3. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Initiatieven kunnen betrekking hebben op (decentrale opwekking van) energie, energiebesparing, schaarse grondstoffen, water en mobiliteit. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
4. De voor de Green Deal geïdentificeerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de rijksoverheid tegenover staat.
5. De glastuinbouwsector heeft als ambitie klimaatneutrale teelt in nieuwe kassen vanaf 2020. Kas als Energiebron is het innovatie- en actieprogramma van het Productschap Tuinbouw, LTO Glaskracht Nederland en het Ministerie van EL&I voor het bereiken van een krachtige klimaatneutrale glastuinbouw. Binnen het programma wordt aantoonbaar succesvol gewerkt aan ondernemerschap, het bereiken van duurzaamheidsdoelen en innovatieve oplossingen. Middels de green deals wordt met koplopers gewerkt aan het oplossen van knelpunten en het pakken van kansen en wordt innovatie en ontwikkeling in de glastuinbouw gestimuleerd.
6. Bio-energie en CO₂ zijn twee van de transitiepaden binnen het programma Kas als Energiebron, voor het bereiken van een krachtige klimaatneutrale glastuinbouw. Daarnaast wordt in het programma samenwerking op energiegebied in clusters en netwerken gestimuleerd. Bio-energie vanuit lokaal beschikbare biomassa kan in potentie de energievraag van 10% van de glastuinbouw invullen. Planten hebben CO₂ nodig voor een optimale groei. Traditioneel wordt in de glastuinbouw de CO₂ verkregen uit de rookgassen van gasgestookte ketels en WKK's. Naarmate de glastuinbouw meer duurzame energie gaat gebruiken neemt de behoefte aan externe CO₂-bronnen toe.

De Green Deal tussen beschreven partijen bestaat uit de volgende afspraken:

Green Deal initiatief

Het project “Groene Poort” is een vernieuwend samenwerkingsverband tussen één glastuinbouwonderneming en vijf Zeeuwse agrariërs. Het project beoogt de productie en het gebruik van groen gas, CO₂ en water uit vergisting van plantaardig restmateriaal. Daarnaast wordt bio-ethanol geproduceerd uit biogas (dit maakt onderdeel uit van het biobased economy initiatief binnen de green deal met de provincie Zeeland).

Doel is een jaarlijkse biogasproductie van 31,5 mln. m³, waarvan 21 mln. m³ groen gas gemaakt wordt. De jaarlijks ca 28,8 mln. kg zuivere CO₂ die uit dit proces vrijkomt, wordt benut door het glastuinbouwbedrijf en geleverd aan een naastgelegen glastuinbouwgebied.

Hiermee gaat het glastuinbouwbedrijf ca 80% fossiele energie besparen en ca 80% duurzame energie gebruiken en wordt ca 8 mln. m³ groen gas aan het net geleverd. Daarnaast komt er door de CO₂-levering in het naastgelegen glastuinbouwgebied nog ca 5 tot 8% energiebesparing.

Middels de waterzuivering wordt ook het fosfaatrijke struviet geproduceerd. Deze meststof kan niet in Nederland worden afgezet, omdat het geen wettelijke erkenning heeft.

De betrokken bedrijven zullen actief kennis en ervaring delen die met het project wordt opgedaan.

Tegenprestatie Rijksoverheid

De Rijksoverheid heeft de kennisontwikkeling voor de CO₂-buffer reeds gefinancierd en het onderzoek naar de gefilterde fractie, eis vanuit de vergunningverlener, grotendeels gefinancierd.

De Rijksoverheid ondersteunt de tracévergunningen met inhoudelijke expertise. Het Rijk ondersteunt de vergunning voor de CO₂-buffer met inhoudelijke expertise en regievoering met meerdere bevoegde instanties.

De Rijksoverheid is deskundig bemiddelaar voor de financiering.

De Rijksoverheid maakt eigen gebruik van groen gas door het glastuinbouwbedrijf binnen de SDE+ mogelijk. Het budget en de systematiek van de SDE+ blijven ongewijzigd. Green Deal-projecten krijgen geen voorkeursbehandeling in de SDE+.

De Rijksoverheid heeft een onderzoek uitgezet naar de mogelijkheid van een aparte categorie voor struviet in de meststoffenwet en de voorwaarden daarbij. Op basis van het onderzoeksadvies zal vervolgens besluitvorming plaatsvinden.

Slotbepalingen

Partijen spreken de intentie uit dit initiatief en de tegenprestatie ten uitvoer te brengen. Partijen zullen elkaar onverwijld inlichten indien bij de uitvoering blijkt dat er zich omstandigheden voordoen die het realiseren van de afspraken in de weg kunnen staan.

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en geldt voor de periode 2011 tot 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor andere partijen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals zodat navolging van deze Deals kan worden bevorderd.

Getekend te 's-Gravenhage op

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Drs. M.J.M. Verhagen

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
J.J. Atsma

Namens De Groene Poort
De heer A.D. van der Zee

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Ministerie van Infrastructuur en Milieu